

Warszawa, 19 marca 2007 r.

**Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
Departament Rynków Rolnych**

RR.te.ab./073/ 21 /2007

**Pan Andrzej Gantner
Dyrektor Generalny
Polskiej Federacji
Producentów Żywności
ul. Chałubińskiego 8
00-613 Warszawa**

Szanowny Panie Dyrektorze,

Odpowiadając na pismo z dnia 1 marca 2007 r. dotyczące odrzucenia propozycji Komisji Europejskiej wyznaczającej obowiązkowy udział biopaliw na poziomie 10 % do roku 2020, Departament Rynków Rolnych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazuje poniższe informacje.

Wieloletnie zbiory danych Głównego Urzędu Statystycznego oraz Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, dotyczące wydajności jednostkowych oraz zbiorów podstawowych surowców rolniczych nie potwierdzają obaw oraz zasadności wniosku (dot. odrzucenia propozycji Komisji Europejskiej) zgłoszonego przez Stowarzyszenie. Należy zauważyć, że zapotrzebowanie przemysłu rolno-spożywczego na zboża, buraki cukrowe oraz nasiona rzepaku, pochodzenia krajowego od lat jest w miarę stabilne, a wraz z otwieraniem rynków na kraje trzecie oraz zapowiedziami reform rynków rolnych (przykładowo rynek cukru) ulega stopniowemu ograniczaniu. Istniejąca konkurencja na rynku surowców rolniczych w wielu wypadkach powoduje spadek cen, co wymusza poszukiwanie nowych rynków zbytu oraz intensyfikację produkcji. Taką alternatywą dla zbytu surowców rolniczych zawierających skrobię (cukry) oraz tłuszcze staje się rynek biopaliw.

Informujemy, że średnioroczne zapotrzebowanie przemysłu rolno-spożywczego na rzepak, wraz z otwarciem rynku na kraje trzecie, uległo zmniejszeniu do poziomu około 850 tys. ton, przy produkcji w latach 2004 – 2006 na poziomie około 1.450 – 1.700 tys. ton oraz potencjalnych możliwościach produkcyjnych wynoszących ponad 3.000 tys. ton. W Polsce plony zbóż oraz rzepaku i buraków cukrowych są o 30 – 40 % niższe od plonów osiąganych w wielu krajach UE, co oznacza, że posiadamy jeszcze znaczne rezerwy – możliwość zwiększeniu arealu upraw oraz znacznego zwiększenia jednostkowej wydajności z hektara. Uruchomienie tych rezerw zależy od wielu czynników, w tym od stabilnego wieloletniego zapotrzebowania na konkretne surowce, które ograniczane jest również tzw. kwotami produkcyjnymi. Istnienie tak znaczących rezerw wzrostu produkcji surowców rolniczych wynika między innymi z dotychczasowego braku zapotrzebowania, przykładowo na nasiona rzepaku oraz buraki cukrowe, ograniczonego możliwościami ich zagospodarowania przez przemysł rolno-spożywczy.

Z ogólnie dostępnych danych nie wynika, aby płacone rolnikom ceny za nasiona rzepaku w ostatnich kilku latach wzrosły o 60 %, pomimo znaczącego, w tych latach, wzrostu cen środków produkcji używanych w rolnictwie. Średnioroczne ceny rzepaku w latach

2002/2003 – 2005/2006 wynosiły odpowiednio: 284; 317; 262 oraz 292 USD/tona, natomiast średnioroczne ceny olejów rzepakowych odpowiednio 588; 670; 660 oraz 770 USD/tona (źródło – Oil World). Powyższe oznacza, że różnica pomiędzy średnioroczną ceną najniższą, a najwyższą płaconą za nasiona rzepaku nie przekroczyła 20 % i wynikała bardziej ze zróżnicowania zbiorów w poszczególnych latach niż oddziaływania branży biopaliwowej. Zróżnicowanie cen oleju rzepakowego wyniosło około 30% i bardzo trudno jest powiązać zmiany tych cen w konkretnych latach z cenami płaconymi za nasiona rzepaku. Jednocześnie należy zauważyć, że cena nabywcza 1 USD w odniesieniu do 1 PLN oraz 1 EUR uległa w tym okresie obniżeniu o około 25 %. Branża biopaliwowa podobnie jak przemysł spożywczy akceptują wzrost cen do pewnego poziomu, a w rolnictwie, podobnie jak w przemyśle, w tym przemyśle spożywczym, podejmowana produkcja musi być też opłacalna.

Komisja Europejska UE zalecając krajom członkowskim osiągnięcie 10 % poziomu stosowania biopaliw do 2020 r. nie wskazuje surowców, z jakich biopaliwa mają być produkowane. Wybór ten należy do kraju członkowskiego, który analizując warunki klimatyczno glebowe oraz własne możliwości surowcowe i wytwórcze prowadzi odpowiednią (optymalną) politykę zrównoważonego rozwoju dla osiągnięcia zakładanych celów.

Zaproponowane przez Komisję Europejską, osiągnięcie w 2020 roku 10 % udziału biopaliw w zużyciu paliw płynnych nie stanowi zagrożenia dla dostaw na rynek krajowy niezbędnej ilości surowców przeznaczonych na wyżywienie ludności Polski, a w tym zbóż, buraków cukrowych i rzepaku. Przykładowo osiągnięcie 10 % udziału estrów w zużyciu olejów napędowych w transporcie oznacza w 2020 roku zapotrzebowanie na około 600 tys. m³ estrów. Do wytworzenia takiej ilości estrów (przy założeniu, że będą wytwarzane wyłącznie z oleju rzepakowego) potrzeba około 1.700 – 1.800 tys. ton rzepaku, a realne (biorąc pod uwagę dzisiejsze uwarunkowania – dodatek innych olejów roślinnych i tłuszczów zwierzęcych) zapotrzebowanie na rzepak do celów biopaliwowych będzie wynosić około 1.275 – 1350 tys. ton. Oznacza to, że łączne krajowe zapotrzebowanie na nasiona rzepaku w 2020 roku wynosić będzie około 2.125 – 2.200 tys. ton – produkcję rzepaku na tym poziomie polskie rolnictwo jest w stanie osiągnąć wcześniej – ponieważ, pod pewnymi warunkami, może być realna nie później niż 2010 roku. Podobnie, jak wspomniano już wcześniej, sytuacja kształtuje się na rynku buraków cukrowych oraz zbóż.

W świetle powyższego Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, odpowiedzialny za rozwój obszarów wiejskich (który w znacznym stopniu jest zależny od poziomu przychodów rolniczych), nie ma racjonalnych przesłanek do wnioskowania o odrzucenie propozycji Komisji Europejskiej dot. wprowadzenia 10% obligatoryjnego udziału biopaliw w rynku paliw ciekłych zużywanych w transporcie do roku 2020.

L. Kozłowski

ZASTĘPCA DYREKTORA

[Signature]

Kazimierz Żmuda